

AENTWAERPE IN DE 20STE IEW

(Ode aan de Strangers)

Een Antwerpse revue

door

HUGO RENAERTS

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V.

Tel: 03 366 44 00

E-mail: info@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **AENTWAERPE IN DE 20STE IEW** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **HUGO RENAERTS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot 2024/0220/037
ISBN 9789038517599

Copyright: © 2024 Toneelfonds J. Janssens bv

www.toneelfonds.be
info@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoeringen) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes. Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering en Her-opvoering:

1. Aankoop van minimaal 15 tekstboekjes bij de uitgever.
2. Aanvraag en betaling opvoeringsrechten

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, Lees de voorwaarden op www.sabam.be.

Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Voor Nederland wende men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

PERSONAGES

(Onbeperkt aantal spelers)

STRAATVEGER

DRONKAARD

MOEDER

KIND

DRÉ

TUUR

AGENT

STAF

BERT

MAURICE

BERTA

JULIA

JONGEN

ELLIE

RITA

JEANNE

WIM

JAN

DUITSER

MIEL

LUK

2 MANNEN

MIMI

LOLO

FONS

STAF

VROUW

MARK

JOS

BRITSE TOERIST

DE NEUS

DE SCHELE

DEN BULT

BELLEKE
BETOGERS
KINDEREN
ALGERIJN
GUST
STAN
ANTWERPSUPPORTER
BEERSCHOTSUPPORTER
HOLLANDER
2 MANNEN
LERARES
EEN KLAS KINDEREN
Figuranten

DECOR

Alles speelt zich af op de Grote Markt en Handschoenmarkt in Antwerpen. Er wordt enkele keren verwezen naar Brabo, de kathedraal en de put van Quinten Matsijs. Een oplossing is een projectie of een impressie via schildering.

DE TAAL

Uiteraard wordt het Antwerps dialect gesproken, dat ik zo goed mogelijk heb proberen aan te geven. De Duitse en Engelse toerist spreken hun taal. Die staat beslist niet foutloos geschreven.

EDUCATIEF

De revue is in de eerste plaats bedoeld als een komische schets over de Antwerpse 20ste eeuw, maar op een ludieke wijze wordt er vaak een stuk geschiedenis van de stad in verwerkt, een stuk geschiedenis dat maar heel weinigen zullen kennen. We komen ook meer te weten over vele monumenten. Het is dus niet alleen een ode aan de Strangers maar ook aan de stad Antwerpen.

Scène 1

(Het is ochtend (licht dat geleidelijk sterker wordt). Een straatveger komt op en terwijl hij keert en rondkijkt, zingt hij. Eerst komt iemand tijdens dat lied naar zijn werk voorbij, dan enkelen en daarna schoolkinderen en steeds meer mensen, zodat het podium goed gevuld is als het lied is afgelopen.)

STRAATVEGER: *(zingt)*

LIED 1: 'Antwaerpe weurt wakker' (Hugo Renaerts)

Dag Brabo, hoe is't, hedde ga goe gesloape?
Weigt die hand op den duur toch ni stillekes te zwoar?
Ge lacht zeiker as toeristen nor aa ston te goape
En hun eige afvroage: wat doe die vent dor?

Mor ge moet wer klèr stoan, gij arme stakker
D'irect is er laweit, is de rust wer gedoan
En moete gij wer op die één bien gon stoan

Refrein:

Het is wer zovâr, Antwârpe weurt wakker.
Dag Toren, hoe is 't, zet oe deure wijd open
Want ze wille d'er in, al die vremd'linge hier
Da ze stil zen, die toeristen, lot ons da mor hope
Want respect hemme, joa, dat ziede gij van hier

En oek gij moet wer open, gij wârmes bakker
Het volk wilt broed, en het spel komt nadien
Den tore kan dà van d'er bove goe zien

Refrein:

Het is wer zovâr, Antwârpe wordt wakker
Dag Nello, Patrasch, och, bleft golle mor sloape
Bij die put van de Quinten, onze goeie Matsijs
Appelmans, die stoa dor toch nog alted te goape
En nikske dâ brengt hier die vent van de wijs

Dor goa dan den bankier en de starken baavakker

Oep nor hun waark, voer hun prei ieder weik
De pastoer is al goe beizig mè zene preik

Refrein:

Het is wer zovâr, Antwârpe wordt wakker
Hij kijkt naar de grond, ziet iets.
Hier zie d'is, hei iemand z'n hart rats verlore
Nooit vindekik geld, 20 euro of mier
Een kluts kwijt, of een die een vijs is verlore
Mor niks da iet weerd is, ginnen iene kier.

Mor joa 'k hoor den beijord opnieft en da's lakker
Een plezânt geluid, da k'ik lank hem gemist
Oh zie dor, die doe oek ope, onze bloemist
Het is wer zovâr, Antwârpe is wakker.

(Als hij aan het laatste refrein gekomen is, komt een duidelijk dronken man in zijn richting. Die probeert een sigaret aan te steken, wat niet lukt. Hij blijft tijdens zijn pogingen dicht bij de straatveger staan.)

Allei, 't zit er wèr bekan oep. De Groete Markt en 'd Andschoenmarkt zen weral proper. Voer zoelank dat 't duurt. Binnen een uur weimelt het hier van de Deutsers, Engelsens, Fransens, Chineize, Japanneize en wie wet wa da's allemoal nog gon droppe in ons schoen stad. En vanoavond weral kêre. Ge zie 'd ier oewe pere.

(De dronkaard (niet overdreven) komt naar de straatveger.)

DRONKAARD: Seg, makker, edde ga soems eu vurreke?

STRAATVEGER: Ik smoer ni.

DRONKAARD: Smoerde ga ni? Mor joenge, ge wet ni wa da ge mist.

STRAATVEGER: Joawel. Loengkânker.

DRONKAARD: Och, manneke, lot oe toch niks wijsmoake. Da's allemol flaawe kul. Mein grutvoader, hei, awel hei, die hei hiel ze lêve gesmoerd. En dien is zeivenenneigtig joar geweurre. En as 'm ni gesteurve was, zou 'm naa nog lêve.

STRAATVEGER: En die stoempel goeide zeiker hier op stroat? En wij van de gemiente mor kêre, hei.

DRONKAARD: Joenge, zê blij da ge warrek êt. As wij da ni zouwe doen, dan konde ga gon doppe. Wette da?

STRAATVEGER: Ge zou beiter in oewe nest kruipe in pleuts van ier ston te zieverere. G' êt ga 'n fameus stuk in oewe kroag.

DRONKAARD: Eila, eila... oeppasse wa da ge zegt, hei. Ik ston hier ni te zieverere. Ik vraag gewoen beleêft eu vurreke en gij begint ma uit te scheite. Mê iel Antwârpe, mor ni mê mij, hei.

STRAATVEGER: Allei, 't is goe. Go mor varder. Ik moet hier voert warreke.

(Hij verwijderd zich, kerend. De dronkaard kijkt hem na. Werpt zijn sigaret dan demonstratief op de grond. De straatveger komt terug, bekijkt de dronkaard, die hem triomfantelijke aankijkt, vies en veegt de peuk op.)

Manne gelak as gij, die kunnen wâ in Antwârpe misse. Gij êt gin ierbied voer ons stad.

DRONKAARD: Ik gin ierbied voer mijn stad? Ik zèn der fier oep da 'k ik ne sinjoor zèn. Ene van de grote koekestad.

STRAATVEGER: Woaroem hedde dan ni mier respect'

DRONKAARD: Omdat 'k 'n bitje zat zèn. Mor as 'k nuchter zèn, hei, dan kunde oe ginne beitere burger veurstellen dan den deize. Want ik zen zot oep deis stad. En oep z'n beroemde inwoeners. En wette hoe dat 't komt da Antwârpe zoe beroemd geworre is?

STRAATVEGER: Door zijn monumenten natuurl'k.

DRONKAARD: Joa, misschin oek wel. Mor zeiker deur z'n liekes. Of edde ga nog nooit g'oerd van de Strangers. Die hemme Antwârpe beroemd gemokt.

(Dronkaard zingt terwijl hij verder loopt het lied 'Daar gaat in Aentwaerpe' van de Strangers. Aangepast versie.)

LIED 2: Daar gaat in Aentwaerpe (De Strangers (aangepaste tekst))

DRONKAARD: Waar is den tijd dat de Strangers begonne

Den tijd van enorm plezier

Den tijd da Sinjore nog hard lache konne

Mè liekes van die alle vier

En na al die joare

Dan denkte als 't woare

"Wa hebbe wij soms toch veel spijt

Da' groeppeke van toeng bleef et jaren lang doeng

Die sinjoren uit den goeie tijd."

Daar gaat in Aentwaerpe 't leste verlore,

't leste stuk leut van de twintigste iew

Aentwaerpen verliest een groot stuk folklore,

Weg 't leste stuk van de twintigste iew

(Gesproken op de melodie van een strofe:)

De 20ste iew, de gâwen tijd van de Antwerpse humor. Wor zèn ze gebleve: De Woodpeckers... Charel Janssens en Co Flower...Thea Van den Bosch en Suy Marleem... Jaak de Voght, Staf Parmentier, Tony Bell... Allien de Strangers hebbe die iew overleefd.

Refrein:

(Gesproken op de melodie van een strofe:)

We schrijve 1952. En daar stonden ze: Alex, John, Bob en Gust. Wie had kunnen denken dat ze nog beroemd zouden worden. Bob kwam de Gust vervangen. De René kwam er bij, mor die werd daarna vervangen door de Nest. 444 liekes... doar kan Frank Sinatra een puntje aan zuigen en Abba of Queen komen oek nog veul tekort.

Refrein: *(samen met de straatveger)*

(Hij verdwijnt neuriënd. De straatveger kijkt hem hoofdschuddend na. Gaat dan verder met zijn werk.)

STRAATVEGER: Allei, 'k zal mor voert meune nestel afdroaie. Mor die vent he gelijk. Met de Strangers verdween er een groot stuk van de Antwerpse folklore. Waar is dien tijd...

(Hij staat even stil, leunend op zijn bezem en glimlachend in zichzelf.)

Joa, woar is den tijd? Joenges, wà was dà nen plezante tijd. En woar zèn die humoristen van vandoag? *(zucht)* Joa, de tijde verandere. Mor ik zèn er zeiker van, die liekes van de Srangers, hei, die gon ze binnen vijftig joar nóg zinge. Oedat ze zoe plezant zèn.

(Ondertussen komt een moeder met een kind voorbij. Het kind blijft even staan kijken naar de straatveger. De moeder trekt hem verder.)

MOEDER: Allee kom Marcelleke, loat die menier varder waareke.

KIND: Zo'n warrek wille k' ik loater oek hebbe, moeke.

(De veger zucht even. Kijkt dan rond en zucht nog een keer.)

STRAATVEGER: Komoan Ludo, voert warreke, anders gerokt da hier nooit proper.

(Al kerend verdwijnt hij langzaam van het podium. Ondertussen ontmoeten Dré en Tuur elkaar.)

Scène 2

DRÉ: Hiersè, den Tuur. Hoewist manneke?

TUUR: Stillekes hè, joenge, stillekes.

DRÉ: Allei, toch niks verkierd, hoop 'k?

TUUR: Och, verkierd, wa zal 'k zegge... onze Lode hé

DRÉ: Toch ni ziek, hoop 'k?

TUUR: Neie, mor die jeugd van teigenwordig, hé. Niks me oan te vange, hé. Het ienige dat hun interesseirt is zuipe, discoteke en hunne smartphone. Ze loepe allemol kroem van nor da schârmke te zien. *(doet het voor)*

DRÉ: Joa, ons Julia is just hetzelfde. Het ienige da ze kenne is hunnen telefon. En ne frânken teut da's emme, die kinderen.

(Ondertussen wandelt een politieagent in hun richting.)

TUUR: Mor allei, zoelank as da ze ni on de drugs zitte...

DRÉ: Joa, da zou nog ârger zèn.

TUUR: Zoe vâr is 't gelukkig nog ni.

DRÉ: Mor studeire, d'er hemme z'n bruurke on doet. Huiswarrek... vergêt 't mor. Neie... datte... *(doet beweging van tikken op smartphone)*

TUUR: Mor joa, we zên zelf oek joenk gewest, hei. En ons aawers vonde dat wa oek alles verkierd deeje.

DRÉ: Da zei die van mij oek alt'd. Afwachten mor, hei.

TUUR: En ze doen ni ânders dan oe bloskes wijsmoake.

DRÉ: Mor 'k hem gistere nog een goei g'oerd. Wette gij woroem dat die gsm noeit de gazet zal kunnen vervange?

TUUR: 'k Hem gin idee, joenge.

DRÉ: Oemda ge met een gazet gemakkelijker een vlieg kunt doetsloage.

TUUR: *(lacht maar begrijpt het niet)* Haha, da's een goei, Dré.

DRÉ: mor allei, 'k moet goan, 't was plezânt oem oe nog is ne kier te zien, Tuurke.

(Ze geven elkaar een hand, Tuur nog altijd nadenkend)

TUUR: Mè een gazet kunde... *(denkt even na...snapt het)* Oh joa, natuurl'k. Da's een goei... *(hij kijkt rond, de dichtsbijzijnde is de agent – hij klampt hem aan)* Seg, poliske, ik ken er een goei

(De agent luistert maar met een half oor, kijkt rond)

AGENT: Oh joa?

TUUR: Wette gei waaroem dat de gazet altijd... *(denkt even na)* Neie, wette gij waaroem dat ne gsm... *(denkt weer even na)* k' Weit 't wer... Wette gij waaroem dat een gazet beiter is dan ne gsm?

AGENT: Zeg et mor, burger.

TUUR: Mè ne gsm kunde moeilijker een vlieg doedsloage.

(De agent toont plots belangstelling, bekijkt Tuur argwanend.)

AGENT: Wa was dat?

TUUR: *(doet teken)* Met ne gsm... doedsloage.

(De agent is nu vol belangstelling.)

AGENT: Hebde gij iemand doedgesloage met ne gsm?

TUUR: Ik? Bijlange ni.

AGENT: Wie dan?

TUUR: Ik wou allien maar zegge dat ge mè een gazet gemakkelijker...

AGENT: *(onderbreekt)* En stoat g'et al in de gazet?

TUUR: Neie, ge verstoat me ni. Het goa over het verschil tussen een gazet en ne gsm.

AGENT: Mor ge zei iet over doedsloage.

TUUR: Ja, dat kunde ni zoe gemakkelijk mè een gazet.

AGENT: En met wat hebt g' em dan doed gesloage?

TUUR: Ik heb niemand nu doed gesloage.

AGENT: En derjust zeide van wel. Mè ne gsm.

TUUR: *(nerveus)* Neie, g' het me ni goe verstoan.

AGENT: Ge zijt over oe toere. Da's normaal as g'iemand het vermoerd. Kom, leg het is rustig uit. Wie hedde doedgesloage?

TUUR: Mor woar holde ga da na uit?

AGENT: Komoan, na ni trugkrabbele, hei.

TUUR: Da 's een mop. Da's voer te lache.

AGENT: Voer te lache? Joa, dor zal de rechter nogal mè lache. Ik oek ni. Ni mê mij, hei. Ge moet nen aawe oap gin smóele liêre trekke, hei.

TUUR: Ge brengt me van de wijs.

AGENT: Leustert, manneke, ge wet toch da de rechter milder is as ge iniens bekennt.

TUUR: Mor wa moet 'k dan bekenne?

AGENT: Awel, da g' iemand hed doedgesloage mè ne gsm.

TUUR: Neie, ik zei allien mor dat 't gemakkelijker is mè een gazet...

AGENT: Oh joa, gij denkt zeiker da ne polies in Antwârpe ne stoemmerik is?

TUUR: Natuurlijk. *(herstelt zich snel)* Ik wil zeggen... Neie, ik wil allien mor zegge... Oe moet 'k dâ uitlegge?

AGENT: Ge kunt da beiter on de commisèer uitlegge.

TUUR: Mor 't is 'n mop. Het verschil tussen 'n gazet en ne gsm.

AGENT: Joa, joa, kom mor mee nor den buro.

(Hij neemt Tuur bij de kraag en neemt hem mee. Terwijl ze af gaan probeert Tuur uit zijn woorden te komen.)

Joa, joa, legt da mor is uit oep den buro. Amai, da's zeiker oepslog voer mij. Ne moerdenêr g'arresteird.

(Terwijl ze afgaan, Tuur tegenstribbelend maar meegesleurd, zingt de agent glimlachend het refrein van het lied van de Strangers: 'k Zen zoe gère polies')

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

**TONEEL
FONDS** **ANSSENS**
Voor de juiste keuze